

جهان ادب و هنر

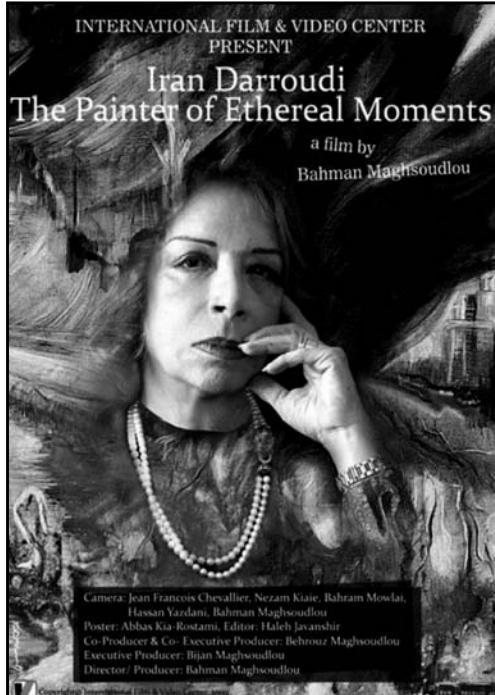
خیلی نزدیک» که اولین کار سینمایی اسماعیل میهن دوست است، بروخوردي صمیمانه و مثبت داشته و آن را ستوده اند. دکتر حمید رضا شعیری، سردبیر فصلنامه علمی - پژوهشی زبان و ادبیات تطبیقی درباره این فیلم می‌نویسد: «برخورد خیلی نزدیک با حذف نظام روائی خطی، ما را از سطح به عمق هدایت می‌کند. رفته رفته با هزار توبیی مواجه می‌شویم که لایه‌های آن هر لحظه عمیق‌تر گشته و بیننده در آن گم می‌شود. یک نمونه از لایه‌های عمق ساز در این فیلم استفاده از شکرده چند صدائی است. گاهی صداها روی هم می‌افتدند، گاهی از هم سبقت می‌گیرند؛ گاهی هم با یکدیگر در رقابتند. به همین ترتیب، با تودرتویی زمان و مکان مواجه هستیم. این تو در تویی باعث می‌شود تا نقطه مرکزی مشخصی که همه چیز بر حول محور آن شکل می‌گیرد، وجود نداشته باشد. به همین علت است که یک بازی داریم که بازی می‌شود یعنی طرح یک بازی، چندین بازی دیگر ایجاد می‌کند که هر کدام سر نخی برای روایتی دیگر است.» این فیلم که در ایران در جشنواره سینمایی شاهین شجره کهن در شماره ۴۰۷ ماهنامه فیلم می‌نویسد: «فیلم‌نامه ساختاری غیرخطی دارد و میهن دوست توانسته از تکنیک‌های

بررسی شرایط فیلمسازی، نقد و آموزش فیلم در ایران در کانون فیلم

شد. این فیلم در برنامه بزرگ‌دادشت ایران درودی، یکشنبه، دوازدهم ماه دسامبر، با حضور کارگردان و تهییه کننده آن نمایش داده خواهد شد.

سپس فیلم سینمایی «برخورد خیلی نزدیک» ساخته اسماعیل میهن دوست به نمایش در آمد. «فیلم «برخورد خیلی نزدیک» داستان تصادفی است که در اتوبان رخ می‌دهد. راننده هر دو اتومبیل زن هستند. بر اثر شدت سانحه، راننده ماشین عقبی بیهوش و به بیمارستان منتقل می‌شود. از آنجا که مصدوم به کُما رفته، موضوع به پلیس آگاهی ارجاع می‌شود. افسر مأمور رسیدگی

به پرونده پس از تحقیقات مقدماتی نسبت به ماهیت تصادف شک می‌کند و این فیلم که در ایران در جشنواره سینمایی فجر به نمایش در آمد، برای اولین بار است در لس آنجلس نمایش داده می‌شود. منتقدان سینمایی ایران با فیلم «برخورد

برنامه ویژه «کانون فیلم» زیر نظر حسن فیاد و با همکاری یاران «کانون فیلم» یکشنبه ۲۱ ماه نوامبر سال در محل کانون برگزار شد. در این برنامه، ابتدا تکه کوتاهی از فیلم «ایران درودی: نقاش لحظه‌های اثیری» ساخته بهمن مقصودلو نمایش داده

دست نوشته های مایا آنجلو در کتابخانه نیویورک

بیش از سیصد جعبه حاوی مدارک، نامه ها و دستنوشته های مایا آنجلو، نامه های ملکم ایکس، و جیمز بالدوین، به اضافه شعرهایی که آنجلو متن آنها را دستکاری و اصلاح کرده است، و همچنین نسخه شعری را که به مناسبت آغاز ریاست جمهوری پرزیدنت کلینتون سرود و در آن مراسم خواند، همه به کتابخانه نیویورک اهداء شده است و بزودی، طبق گفته آنجلو، در اختیار همکان قرار خواهد گرفت. مرکز شوئمبگ، که

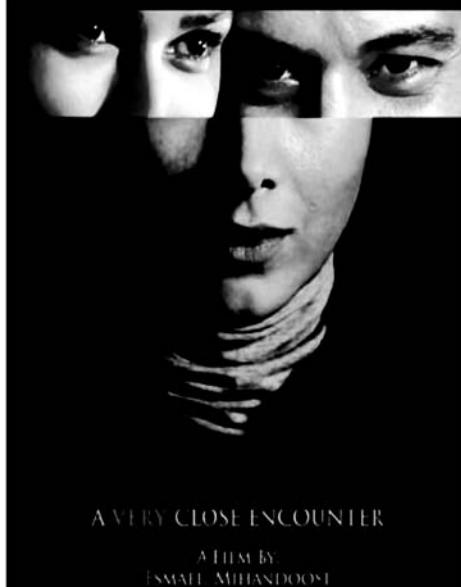
نوشته ها و سروده های زیادی در زمینه هنر و ادبیات، و تئاتر و سینما از او انتشار یافته است. «می دانم چرا پرنده اسیر در قفس آواز می خواند»، زندگینامه آنجلو، عمومی نیویورک را تشکیل می دهد، از این مدارک نگهداری خواهد کرد. مایا آنجلو از شاعران و نویسنده هموار کرد را برای این شاعر و نویسنده رساند. و او را به شهرت و محبوبیت رساند.

این نوع روایت به خوبی بهره بگیرد و داستان را به شیوه ای جذاب روایت کند. از نظر فرم بصری و میزان سن نیز «برخورد خیلی نزدیک» در سطح قابل قبولی قرار دارد. این فیلم را می توان یک اثر شهری شیک و خوش ریتم دانست که در مناطق جذاب و با استفاده از قالب های شکیل و ان کادر فیلمبرداری شده است.

پس از پایان نمایش فیلم، شرایط فیلمسازی، نقد و آموزش فیلم در ایران با حضور مهمان برنامه، اسماعیل میهن دوست و نیز حسن فیاد بررسی شد. این جلسه ویژه کانون فیلم فرصت مغتنمی بود که فیلمسازان و علاقه مندان سینما از نزدیک با تهیه کننده، نویسنده و کارگردان فیلم، اسماعیل میهن دوست آشناسوند و از نظراتش درباره شرایط فیلمسازی و نقد و آموزش فیلم در ایران آگاه شوند.

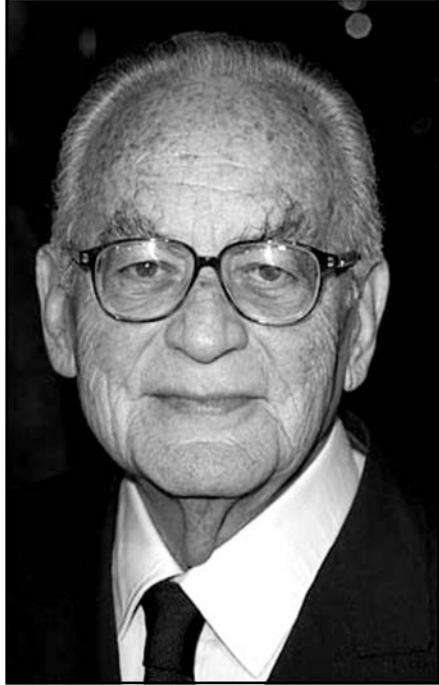
برخورد خیلی نزدیک

نویسنده و کارگردان: اسماعیل میهن دوست
از: مستوفی امامی، محمد رضا کادشایع، فریده
سروش صحت، رامین راسناد، مorteza مسیار، محسن صدری

«خاطرات» سلمان رشدی

سلمان رشدی، نویسنده انگلیسی هندی تبار که با رمان «آیه های شیطانی» شهرتی عظیم یافت و نظرهای ضد و نقیضی در میان مسلمانان جهان برانگیخت، حالا پس از چند دهه که از فتوای آیت الله خمینی که برای قتلش صادر کرده بود می گذرد، و نیز نوشتمن رمان هائی دیگر، به فکر نوشتمن خاطرات خود در دورانی که در مخفیگاه زندگی می کرد، افتاده و به جمع خاطره نویسان پیوسته است. با این حال، خاطرات رشدی فقط به دوران زندگی در مخفیگاه و جان بدر بردن از آن محدود نمی شود بلکه او در این کتاب، به دوران کودکی خود باز می گردد و فراز و نشیب های زندگی نویسنده خود، خانواده اش، و همچنین ازدواج های متعددش را در این کتاب بازگوئی و بررسی می کند. رندوم هاوس، یکی از سازمان های معتبر انتشاراتی آمریکا ماه گذشته اعلام کرد که کتاب «خاطرات» سلمان رشدی را در سال ۲۰۱۲ منتشر خواهد کرد.

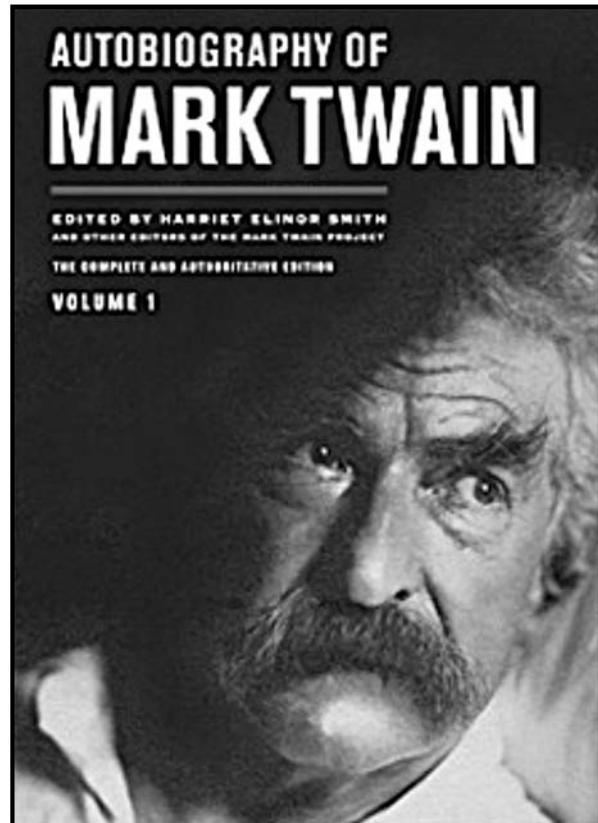

شکست هرگز نمی‌هراست. لورنیس از اولین تهیه کنندگانی بود که سرمایه فیلم‌های خود را، پیش‌اپیش، با فروش حقوق پخش آنها به کشورهای خارجی تأمین می‌کرد. امروزه، اغلب تهیه کنندگان هالیوود از این روش لورنیس استفاده می‌کنند و شگردهای تهیه کنندگی او را نمونه کار خود قرار می‌دهند. گرچه لورنیس توجهی به ساختن فیلم‌های هنری نداشت و صرفاً به ساختن فیلم‌می‌اندیشید و لی اغلب فیلم‌هایی که تهیه کرده است، از فیلم‌های به یاد ماندنی تاریخ سینما است.

دینو دو لورنیس، نه خود را هنرمند می‌خواند و نه توجهی به نظر منتقدان سینمایی درباره فیلم‌هایش داشت. او عاشق سینما بود و می‌دانست چگونه فیلم بسازد و تماشاگران سراسر جهان را به سالن‌های سینما بکشاند. در زانرهای مختلف، با ستارگان و کارگردانان مختلف کار کرد و آثارش از «جاده» فلینی گرفته تا «کینگ کنگ» ممتاز و متنوع بود. دینو دو لورنیس که ماه گذشته در نواد و یک سالگی درگذشت، نمونه خاصی از تهیه کنندگان هالیوود بود که برای به وجود آوردن سرمایه برای ساختن هر نوع فیلمی که می‌خواست بسازد ید طولانی داشت و از

انتشار خود زندگینامه مارک تواین به مناسبت صدمین سالگرد مرگش

مارک تواین، نویسنده نامدار آمریکائی، صد سال پس از مرگش، داستان زندگی خود را باز می‌گوید. با اینکه هنوز خودزنگینامه تواین منتشر نشده، اما تعدادی که پیش فروش شده است نشان می‌دهد که این کتاب جزو فهرست کتاب‌های پر فروش آمازون و بارنز و نوبل در آمد و از فروش کتاب‌های جدید جان گیرشام، کن فولت، و جون استیوارت پیشی گرفته است. این کتاب، در سه جلد، در روز سی ام ماه نوامبر منتشر شد که مصادف است با صدمین سالگرد مرگ مارک تواین و صدو هفتاد و پنجمین سالروز تولد او. این کتاب نه فقط توجه دوستداران ادبیات را به خاطر اینکه پس از صد سال انتشار می‌یابد به خود جلب کرده است، بلکه اهمیت آن از نظر شیوه ایست که تواین در نگارش آن به کار برده است. تواین، در تدوین این کتاب، برخلاف شیوه رایج نوشتن حوادث و خاطرات خود به ترتیب زمانی از شیوه سیال ذهن استفاده کرده و همه چیز را همانطور که به خاطرش می‌رسیده، تحریر کرده است. در نتیجه، کتاب به صورت گنجینه‌ای از خاطرات، تفسیرهای بربده جراید، و یادداشت‌های روزانه در آمده است. تواین سال‌ها روی این زندگینامه خود کار کرد ولی به هنگام مرگش در هفتاد و چهار سالگی این کار سترک او ناتمام ماند. جای خوشوقتی است که از سوی انتشارات دانشگاه کالیفرنیا، گروهی به سرپرستی لورا اسکندر را ترومبلی، مامور شدند همه دستنوشته‌های تواین را گردآوری کرده و در سه جلد آن را آماده چاپ کنند.

چگونه می توان انفجار بمب های انتشاری تزویریستی را در جهان متوقف کرد

در بیروت، آغاز مبارزات تزویریستی گروهی بود که بعدها به حزب الله مشهور و شناخته شدند. این وقایع باعث شد پرزیدنت ریگان در سال ۱۹۸۴ دستور دهد تا همه نیروهای نظامی آمریکا بیروت را ترک کند. حمله انتشاری به پادگان نیروی دریائی آمریکا یکی از وقایع مشهور لبنان در آن زمان بود. اما این حادثه را نمی توان حادثه ای مجزا از حوادث دیگر بر شمرد. مبارزات تزویریستی حزب الله به وسیله بمب های انتشاری علیه نیروهای نظامی آمریکا، فرانسه، و اسرائیل و نهاد های سیاسی غرب، بر روی این حملات، منبع اصلی الهام گروه های آتی دیگری مثل حماس و القاعده و غیره شد و در نتیجه نوع مبارزات تزویریستی به وسیله بمب های انتشاری رواج یافت. در آن زمان، همه این حملات را در بیروت به قشریون مسلمان شیعه نسبت می دادند و بعدها، در چند دهه اخیر، این ترجیع بند متداول شد که دلیل اصلی انفجار همه این بمب های انتشاری، زیر سر مذهب، بویژه مذهب اسلام است. این قضیه، تحلیل ساده، آسان و آسوده خاطراوری است که دولت آمریکا برای مبارزه با تزویریسم در چند دهه اخیر مناسب یافته و اختیار کرده است. مشکل اصلی

را برتر پیپ استاد علوم سیاسی دانشگاه شیکاگو و کارشناس تزویریسم و امنیت بین المللی اخیراً کتابی منتشر کرده است بنام «چگونه می توان انفجار بمب های انتشاری تزویریستی را در جهان متوقف کرد». پیپ در این کتاب، برخلاف نظر اکثریت سیاستمداران آمریکائی و تحلیل گران سیاسی که این فعالیت های تزویریستی را به تعصبات مذهبی و اسلام نسبت می دهند، دلایل و علل دیگری را در رابطه با بمب های انتشاری ارائه می دهد. در پیست و سوم اکتبر سال ۱۹۸۳ کامپیونی مملو از مواد منفجره به پادگان نیروی دریائی آمریکا در بیروت رانده شد و دویست و چهل و یک سرباز نیروی دریائی آمریکا را که خفته بودند، کشت. این فصل سیاه تاریخ آمریکا از زمان حمله خلبانان ژاپنی به آمریکائیان در جنگ جهانی دوم، تنها تجربه تلحظ ملت و دولت آمریکا بود. این حمله، توأم با بمباران سفارت آمریکا در ماه آوریل

اغلب منتقدان ادبی معتقدند که تواین با رُمان «ماجراهای هاکلبری فین» که در فوریه سال ۱۸۸۵ - که تواین پنجم سال داشت - منتشر شد، ادبیات آمریکا را بکلی دگرگون کرد. ارنست همینگوی که خود نویسنده ای بلند آوازه و چیزه دست بود، اعتقاد داشت: «همه ادبیات مدرن آمریکا از رُمان مارک تواین موسوم به ماجراهای هاکلبری فین مایه گرفته است.» در واقع، تواین با صدای تازه ای که در این رُمان به وجود آورد و تجربه هایش با زبان، زمینه ای برای رمان های پس از آن فراهم کرد. بی جهت نیست که تواین به همه می گفت اگر می خواهید مرا بشناسید رمان «ماجراهای هاکلبری فین» را بخوانید!

مستندی در بارهٔ قدرتمندان هالیوود

قدرتمندان هالیوود، آدم های سخت کوش، سخت گیر و سخت جانی بودند که با مشتی آهنین بر استودیوهای هالیوود حکومت می کردند و همه عوامل فیلمسازی را در اختیار داشتند و از همه عناصر فیلمسازی نیز آگاه بودند. آنها با همه جنونی که داشتند، سیستم را رعایت می کردند؛ سیستمی که هنوز هم کمتر کسی از آن سر در می آورد. آنها در عصر طلائی هالیوود، فیلم را به صورتی جادوئی ساخته اند که هنوز هم پس از گذشتن چند دهه، فیلم ها و ستارگان آنها می درخشند و میراث ارزشی شان از ياد ها نرفته بلکه بر تمام آثار خوب سینمای جهان همچنان سایه آندخته است.

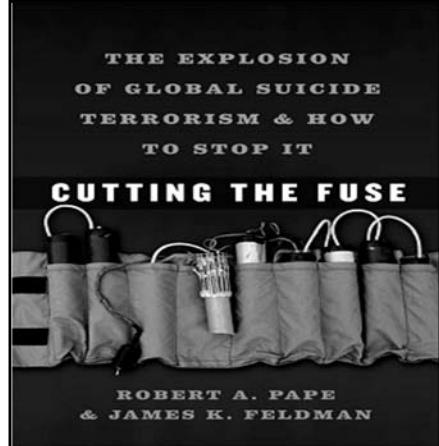
تلوزیون ترنر که به پخش فیلم های کلاسیک آمریکا اختصاص دارد، قرار است یک مستند هفت قسمتی به نام «قدرتمندان و ستارگان: تاریخ سینمای هالیوود» را به نمایش بگذارد. این مستند نه فقط فیلم ها بلکه حرفة و شخصیت ابر قدرتمندانی نظیر سموئل گولدوین، لونی ب. مایر، دریل اف. زانوک، هری، جک، و سم وارنر مؤسسان استودیو برادران وارنر را نیز بررسی می کند. جون ویلکمن، تهیه کننده و نویسنده این مستند ها می گوید: « داستان این قدرتمندان، داستان مهاجرت و مهاجرانی است که با مشقت و سختی برای زندگی بهتری به آمریکا کوچ کردن و گرچه آدم های خوش خلقی نبودند ولی از اراده ای محکم و استوار برخوردار بودند و رؤیاها خود را تحقق بخشیدند. در واقع، آنچه به روی پرده سینما آورده است که از رؤیاها آنها بوده است

بازگشت فیلم های صامت آمریکائی

دولت روسیه ماه گذشته ده فیلم صامت آمریکائی را که تصور می شد گم یا نابود شده اند، به کتابخانه کنگره آمریکا تحویل داد. طبق گزارش کتابخانه کنگره آمریکا، هشتاد درصد از فیلم های دوران سینمای صامت آمریکا، که در فاصله سال های ۱۸۹۳ تا ۱۹۳۰ که دوران سینمای صامت آمریکا لقب گرفته است، دیگر در آمریکا وجود ندارند و اغلب در آرشیو فیلمخانه های ممالک دیگر حفظ و نگهداری شده اند ولی آمار درستی از این فیلم ها در دست نیست. در زمان سینمای صامت، اغلب استودیوها، فیلم های قدیمی را دور می ریختند. اما در بعضی کشورها، مثل فرانسه و شوروی که به سینمای آمریکا علاقه مند بودند و آنها را سرمشق فرا گرفتن هنر سینما قرار می دادند، از این فیلم ها، برای بررسی و پژوهش در ساختار آنها، در آرشیو های خود نگهداری می کردند. سخنگوی کتابخانه کنگره آمریکا گفت «جای خوشوقتی است که این فیلم ها رفته رفته شناسائی شده و به آمریکا بازگردانده می شود تا ترمیم و بازسازی شوند و به نمایش در آیند.»

مردم عادی می شود. لازمه چنین تصمیماتی این است که از خود بپرسیم آیا حضور نیروهای آمریکا در افغانستان و بمباران مدام پاکستان آیا امنیت ما را بیشتر تأمین خواهد کرد؟ متأسفانه، نتایج تحقیقات پیپ و همکارانش عکس این قضیه را ثابت می کند. راه حل مؤثرتر، اتخاذ روشن همکاری با دولتمردان و نهاد های محلی است و نیز استفاده از نیروهای هوائی برای دست یافتن به هدف های مهم نظامی تا مستقر شدن در کشورهایی که نیروهای آمریکائی را در معوض خطر بمب های انتشاری قرار می دهد. بی شک حضور نیروهای نظامی آمریکا در هر کشوری باعث شعله ور شدن نفرت و خشونت علیه این نیروهای اشغالگر خواهد شد. عده ای تصور می کنند اتخاذ چنین روشی ممکن است تروریست ها را گستاخ تر کند. با این وصف، باید در نظر داشت که بمب های انتشاری حزب الله، پس از ترک نیروهای اشغالگر، نه آمریکائی ها را تا نیویورک دنبال کرده است و نه فرانسوی ها را تا پاریس و نه حتی اسرائیلی ها را تل آویو. از زمانی که نیروهای پیاده نظام اسرائیلی در سال ۲۰۰۰ لبنان را ترک کردند، تاکنون، یک بمب انتشاری از سوی حزب الله منفجر نشده است، گرچه فعالیت های معمولی تروریستی همچنان ادامه دارد ولی تعداد تلفات به مرأت کمتر از انفجار بمب های انتشاری بوده است. آمریکا منافع استراتژیکی مهمی در افغانستان و خاور میانه دارد و باید از همه وسائل نیروی ملی خود برای به دست آوردن آنها استفاده کند. اما ادامه راهی که تاکنون در پیش گرفته است به منزله نادیده گرفتن رابطه علت و معلولی اشغالگری کشورهای خارجی و تروریسم است. به همین جهت، احتمال نمی رود این خطی که امنیت ما را تهدید می کند، در آینده کاملاً ریشه کن و از میان برداشته شود.

این تحلیل، نادرست بودن آن است. پیپ و همکارانش در پروژه دانشگاه شیکاگو درباره «امنیت و تروریسم»، ۲۰۰۰ حادثه انتشاری را که از سال تاکنون در سراسر جهان روی داده است، تجزیه و تحلیل کرده اند. بررسی آنها نشان می دهد که گرچه عوامل دیگری نیز در کار است اما انگیزه اصلی انفجار بمب های انتشاری تروریستی، اشغال کشورشان به وسیله نیروهای نظامی آمریکا، بویژه، و کشور های دیگر است. فی المثل در لبنان، از ۳۲ بمب انتشاری موفق از سال ۱۹۸۲ تا سال ۱۹۸۹ که ایدئولوژی آنها قابل تشخیص بوده است، ۲۲ نفر آنها کمونیست و سوسیالیست بوده و هیچ ارتباطی به افرادیون مذهبی نداشته اند. حتی پنج تن از آنها مسیحی بودند. مذهب فقط انگیزه ای برای بسیج کردن آنها بوده است ولی ریشه اصلی قضیه باز می گردد به نیروهای اشغالگر فرانسوی، اسرائیلی، و آمریکائی و وادار کردن این نیروهای خارجی به ترک کشورشان. دولت آمریکا از واقعیت لبنان درسی نیاموخته است و توجهی به این قضیه ندارد که بسیج کردن نیروهای آمریکائی و اقامت طولانی آنها در کشورهایی نظیر عراق، افغانستان و... باعث افزایش بمب های انتشاری و خشونت علیه نیروهای نظامی و